

УДК 725

Астананың заманауи биік ғимараттарының сәулеттік көркемдік ерекшеліктері

Ашағалиева М., магистрант гр. МАРХ-11-1 АСФ
Дуйсебай Е. К., доктор архитектуры, профессор
ЕНУ им.Л.Н.Гумилева, Астана, Қазақстан

Мақалада Қазақстанның Астанадағы заманауи биік ғимараттардың көркемдік қалыптасуының кейбір аспектілері сипатталған. Ғимараттардың негізгі композициясы жоғары биіктіктегі жағдайды белгілейтін ерекшеліктері және қаланың сәулеті, сондай-ақ перспективалық көріністері биік ғимараттардың даму бағыттары. Көрсетілген сипаттама Астана қаласының қазіргі заманғы сипаттамалары. Мұнда әр түрлі стильдердің аралас дәстүрлерінің салынуы және бір бірі мен үйлесімділігі. Астананың сәулеттік бейнесі қандай бағытта дамып жатыр? Қазақстанның астанасындағы жоғары қабатты ғимараттардың сәулеттік шешімі болашақ жастардың ойынша қандай.

Түйінді сөздер: биік ғимарат, пластика, символ, сәулет нысаны, сурет, экономика, композиция, қала құрылысы, түс, ұлттық амбициялар, мәдениет дәстүрлер.

В статье описываются некоторые аспекты казахстанского художественного формирования современных высотных зданий в Астане. Основным составом зданий являются особенности высотного положения и архитектуры города, а также перспективы развития высотных зданий. Описание возможностей Современные характеристики города Астаны. Вот некоторые из смешанных традиций разных стилей и причины, по которым они не являются одними из них. Построение высотного имиджа в столице Казахстана. Ключевые слова: высотные здания, пластика, символы, архитектурные формы, живопись, экономика, композиция, градостроительство, колорит, национальные традиции, традиции культуры.

Ключевые слова: высокие здания, пластмассы, символы, архитектурные формы, картины, экономика, состав, городское планирование, цвет, национальные традиции, традиции культуры.

The article describes some aspects of Kazakhstan's artistic formation of modern tall buildings in Astana. The main composition of buildings is the peculiarities of the high altitude situation and the architecture of the city, as well as the prospects of development of high-rise buildings. Description of features Modern characteristics of Astana city. Here are some of the mixed traditions of different styles and the reasons why they are not one of them. Building a high-rise image in the capital of Kazakhstan. Keywords: tall buildings, plastics, symbols, architectural forms, paintings, economics, composition, urban planning, color, national traditions, traditions of culture.

Keywords: high buildings, plastics, symbols, architectural forms, paintings, economics, composition, urban planning, color, national traditions, cultural traditions.

Қазақстанның жалпы сәулеттік шешімі - ерекше құбылыс және ұлттық өршіл ірі бизнес пен мемлекеттік қайраткерлердің ұмтылысы үлкен, қуатты қозғаушы күші болып табылады, өте қымбат жобалардың салынуы және уақыт өте келе тек күшейтілді.

Кескіннің биік объектілерін талдау. Астана - Бразилия қаласы сияқты астанасы жаңа. Оның сталиндік кезеңнің сәулеті жоқ. Бірақ бизнес орталығы бар, ал мемлекеттік округ - бұл әртүрлі архитектураның керемет жиынтығы » Қазақстанның экономикалық өркендеуі, ұлы ұлттық амбициялардың пайда болуына және олардың астананың халықаралық мәртебесі сәулет, бірінші кезекте - жоғары қабатты сәулет арқылы жақсартудың табиғи талпынысының күшті бастамасы болды. Астананың көп қабатты архитектурасын қалыптастыру тарихы он жылдан астам уақытқа созылып жатыр, сондықтан жоғары деңгейлі сәулеттік саласы дамып келе жатқан үрдістер мен өрнектер туралы айтуға әлі ертерек. Осы мақаланың мақсаты – Қазақстанның астанасының ең маңызды көп пәтерлі объектілердің архитектурасының көркемдік ерекшеліктерін айқындау және композициялық талдау жасау. Және көп Астана құрлықтың тереңдігінде шексіз далалар арасында орналасқан, онда белсенді рельеф жоқ, сейсмикалық пассивті және климат күрт континентальды. Астана қаласының жоғары қабатты ғимараттарының басым бөлігі астананың сол жағалауында орналасқан.

Астананың бас жоспарын жапон сәулетшісі Киши Куракава жасады. Астана қаласының бас жоспарының жобасына сәйкес, қаланың барлық көпшілік ғимараттары негізгі композициялық ось («Су-жасыл бульвары») бойынша орналасқан және ортогоналды жоспарлау модульдеріне кіретін негізгі әкімшілік және үкіметтік ғимараттарда шоғырланған осьтің екі жағында 3600 м-ге арналған қалалық жоспарлаудың жақсы құрылымы. Жаңа астананың сәулеттік сәулет объектілерін құру кезінде атақты жапон сәулетшісі дерексіз символизм әдісін ұстануға кеңес берді. Әдістің мәні: «дерексіз символизм оңай қол жетімді, қарапайым, геометриялық пішіндерді пайдаланады. Мұндай сандар Қазақстанның дәстүрлі мәдени рәміздерін баяндайды. Мысалға, үшбұрыштың пішіні көшпенді халықтармен әшекейлер мен көйлектерде жиі пайдаланылады, бас киімдерде конус пішіні қолданылады, ал сопақ немесе жартылай сопақша планета Жер символы ретінде ай немесе жарты сияқты бейнеленген.

Сол себепті бүгінгі күні «Алтын Орда» әкімшілік-үкіметтік кешені биік қала құрылысы құрылымының негізгі композициялық осіне қатысты симметриялы орналасқан екі конустық «Алтын мұнаралармен» тоғысады. (1-сурет) Елордадағы барлық биік ғимараттардың ішінде бұл кешен ең айқын ұлттық мәдени ерекшелігін білдіреді.

Сондай-ақ, 174 м биіктіктегі «Темір Жолы» көп қабатты кешені (Шығыс Қазақстан теміржолы кеңсесі) әсем сәулеттік бейнесімен ерекшеленеді, онда аймақтық шығыс мотивтері көлемді шешімде де, сәндік детальда да байқалады. (2-сурет)

Комплекс екі жағынан бағдарланған ұқсас биіктік көлемдерінен тұратын жартылай цилиндрлерден тұрады. Әр түрлі биіктіктегі жартылай цилиндрлік көлемдер бір-біріне қатысты ауысып, жылжытылады; алайда, олар үш көлденең ауа түтігінің өтуімен қосылады. Әрбір көлемнің өз осінде орналасқан тік жылтыратылған шынан шыққан екі цилиндрлік панорамалық лифт шахталары бар. Лифт шахталарының екі жағында әрбір жартылай цилиндрлік көлемдегі мөлдір жазықтық ақ композиттік жолақтармен безендірілген және біліктер тараптардың бірінде жолақтар үстіңгі жағына дейін созылатын үшбұрышты әйнек витраждармен кесіледі. Әрбір жартылай цилиндрлік көлемнің шыңы кең, ақ доғалы жолмен қапталған және ромбикалы жасушаларымен диагональды витражды желілермен қапталған шыныдан жасалған. Әрбір жартылай цилиндрлік көлемнің шыңы шыңы кең, ақ доғалы

жолмен қапталған және ромбикалы жасушаларымен диагональды витражды желілермен қапталған шыныдан жасалған. Ақ көлденең композиттік жолақтар да бірдей ұзындығы секциялар түріндегі цилиндр бетіне шығады. Белгілі ұлттық дыбыс Қазақстанның бұрыштық цилиндрлік тар шыны шойындары бар шығыс сарай түрінде жасалған және кішігіректелген күмбездермен бекітілген Қазақстан Республикасының Сенатының үкіметтік ғимаратына ие (3-сурет); Сонымен қатар, ірі қара түсті күмбес орталық ақ призмалық көлемді терезе тесіктері қатарына қояды. Кіріспе тобы екі қабатты қысқа ақ цилиндрлік мұнаралармен безендірілген күмбездермен орналастырылған, пластикалық пластиктен жасалған жартылай цилиндр тәріздес төбешік түрінде жасалады.

Белсенді пластик пластмассасы бар ақшыл бет жағында нүктелі терезе ашылымдары бар трапециялы орнын және орталық бетіндегі тар сырғып тұрған шындары бар протездік пилондар түрінде негізгі көлемді белсенді пластикі бар Қазақстан Парламенті Мәжілісінің көп қабатты ғимараты (4-сурет) кем емес.

1 Сурет [1]

2 Сурет [2]

3 Сурет [3]

4 Сурет [4]

Ақ түсті ғимараттың үстіңгі қабатында екі параллельді параллель жолақтар бар, олардың үстіне екі горизонтальдық призмалық өрнектердің фризасы бар, олар бір-біріне ілулі тұрған.

Ғимарат пирамида күмбезінен тұрады. Ғимарат көп қабатты стилобатта орналасқан, ақ тас тақталармен қапталған және саңылаудың бүйірлік беттерінде тар саңылаулары бар, сондай-ақ үлкен орталық ланцет аркасы бар.

Ғимараттың сырты Шығыс Үкімет сарайымен байланысты. Астана қаласының орталық бөлігіндегі «Сезам» тұрғын үй кешені ғимаратында (5-сурет), сол типтегі екі мұнарада ақ конструкциялық панельдердің белдіктерімен қапталған қасбеттердің бүйірлік жазықтықтарындағы тар бұрыштық арқандар, сондай-ақ саңылаулы сталактитті бүктелген бұрыштары бар бір-біріне дәйекті енгізілген.

«Пекин Палас Soluxe Hotel Astana» бес жұлдызды қонақ үйі (сурет 6) Оңтүстік-Шығыс Азия елдеріне тән екі деңгейлі пагода түрінде аяқталатын аймақтық ұлттық сәйкестендірудің айқын элементіне ие.

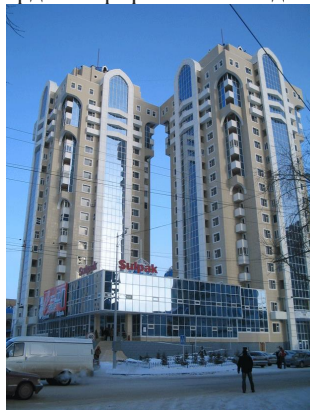
Пагода кәдімгі көп қабатты призматикалық көлемді терезелердің тесіктерімен қатар, олардан шыққан балкондармен тар бұрыштық кесектерге / пышақтарға ие.

Қазақстанның астанасының көпқабатты ғимараттары мен кешендерінің қалған бөлігі сыртқы сәулет сыртқы көрінісінде шығыс стилінің элементтері немесе элементтері жоқ ұлттық мәдени ерекшеліктері бар.

155 м биіктіктегі «Көлік мұнарасы» (ҚР Көлік және коммуникация министрлігінің орталық кеңсесі) көлемінің жоғарғы бөлігіндегі цилиндрлік негізгі жиі болып табылады, оның ішіндегі тар цилиндрлік бөлімше көтеріледі; сонымен бірге, бұл композиттік элементтер орталық жіңішке призмалық пилон арқылы жоғарғы кескінді кесу арқылы кесіледі (Сурет 7). Призматикалық пилонның ұштары мен бүйір беті, сондай-ақ тар цилиндрлік бөлік жасыл айна шынымен қапталған; сонымен қатар, негізгі цилиндрлік көлем алтын айна шынымен қапталған, бұл «шағылысқан алтын фольганы» көрнекі көрсететін әсерін тудырады. Ғимарат күмбездік композиттік панельдермен қапталған конустық дөңгелекпен қапталған. «Измурдний квартал» офистік кешені (8-сурет), олардың әрқайсысы бір жағында шыны бет сыртқы жағынан жоғарғы жағында бүгілген етіп тар призмалық көлемде жасалған, бір типті үш жоғары көп қабатты ғимаратты (ең жоғары - 210 м) Ашық кітапты еске түсірді. Санкт-Петербург Бизнес Орталығы (9-сурет) ғимараттың жоғарғы жағына бірте-бірте өсіп, таза сары контурлы конустық белдеуге өтеді, оның қасбеттік құрылымы нүктелі сары алдыңғы панельдерден тұратын көгілдір әйнек цилиндр түріндегі негізгі көп қабатты көлемге ие. «Мәскеу» көпфункционалды бизнес орталығы (10-сурет) композициялық панельдердің көлденең ақ жолақтарымен қапталған негізгі цилиндрлік шыны көп қабатты көлемді жоспары бойынша эллиптикалық сипатқа ие. Фасадтың орталық бөлігінде ақ параболикалық белбеу бар, оның ішінде көлденең ақ

жолақтар жок. Кешеннің негізгі цилиндрлік көлемі үшбұрышты пішіндегі линцикулярлық қаңылтырлы шағылыстырылған қабырғалы көлбеу сызықпен қапталған, бұл ғимараттың негізгі қасбетіне құбырлы жақтармен бекітілген автономды тік панорамалық лифт білігі бекітілген. Кешен кіреберістің үстінен үлкен қасбеттік сөрелері бар дамыған көп қабатты стилوباتқа ие. Композицияда «Су-жасыл бульвар туралы» бизнес-орталығының көпқабатты кешені қызықты, бұл жоспарда біртұтас кескінделген кескінделген тік

ұшымен бір-бірімен тығыз орналасқан ғимараттардан тұрады. Блоктың контур бойымен орналасқан кешеннің біркелкі емес ғимараттары тікбұрышты ауладан тұрады және сол стилистикалық кілтпен жасалады: призмалық көлемдер витраждардың көлденең таспалары бар бүкіл периметрге салынған; Сонымен қатар, кейбір ғимараттарда бұрыштық және алдыңғы призмалық қаңылтырлар бар, олардың конструкциялары секциялары ақ түсті құбырлармен бекітіледі.

5 Сурет

6 Сурет

7 Сурет

8 Сурет

Ғимараттардың кейбір бөліктерінде кешеннің ауласына кіреберістің биіктігі жоғары тесіктері бар; сонымен бірге, барлық ғимараттардың сыртқы қасбетінде жазық асимметриялы бір немесе екі толқындар бар. Көп қабатты қасбеттердің қола шынымен қапталған және ақ түсті профиль элементтерінің ортогоналды желісімен қапталған «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ архитектуралық-экспрессивті ғимараты оның екі айна-симметриялық бөлігінің орталық арқа байланғандығымен ерекшеленеді. «Астананың триумфы» үш қабатты тұрғын үй кешені әлемге әйгілі Массачусетс Университетінің Шпурро Хиллз ғимаратына ұқсас композициялық құрылымы бар. Бұл ұқсастық борт қабырғаларының дизайнын және тік пилон қабырғаларымен мұнараларды толтыру арқылы жетілдіріледі.

«Гранд Алатау» тұрғын үй кешені квадрат базасы бар біртұтас біртұтас оқшауланбайтын мұнараларды қамтиды. Ең қарапайым призматикалық мұнаралар (ең жоғары - 144 м) шоғырланған тақталармен қиылысатын ақ жолақтар түрінде жасалған квадраттарға ортогоналды бұзылған шыны қабырғалары бар; Сонымен қатар, олардың негізгі композициялық-мағыналық екпіні болып табылатын алтын әйнектің кең толқындық белдеуі әрбір көлемнің алдыңғы тақталарына ендіріледі.

«Лазурный квартал» тұрғын үй кешені бірнеше ритмически реттелген дөңгелек пішінді көп қабатты ғимараттардан тұрады, олардың әрқайсысы бетінде бірнеше тік вертикаль болып табылатын сұр көлденең жолақтардың едендік жынысы бөлігімен ашық көгілдір әйнекпен толтырылған цилиндр түрінде жасалған сұр квадрат плиталармен қапталған пилондар белдеулері. Ғимараттың жоғарғы бөлігінде тікбұрышты кассета рамаларына орналастырылған алтын түсті декоративті металл мүсіндері бар фриз бар.

«Солтүстік шұғыла» тұрғын үй кешені сол типтегі үш мұнарадан тұрады (ең жоғары - 180 м); Сонымен

қатар, әр мұнарада көлденең гофрлердің реттелмеген орналасуы бар, төртбұрышты гофрленген толқынды жиектердің шыны қабаты бар, «көркем және эстетикалық және психологиялық тұрғыдан талассыз» шешім, «дірілдейтін дірілдеген қасбеттің» көрнекі сезімін тудырады. Қазақстанның жаңа сәулетінің идеологиялық және эстетикалық негізі өндірістік қатынас идеясына негізделген (өндірісте туындайтын қатынастар) негізделген қоғам дамуының кезеңі.

Қорытынды

Айта кету керек, Астана елінің заманауи биік сәулеттік шешімі, бірегей биік объектілердің құрылысына қарамастан, толық әсер етпейді. Бұл негізінен екі себепке байланысты. Біріншіден, бұл қала биік имиджді қалыптастырудың бастапқы сатысында тұр, ал бірінші кезең әрдайым үлкен белгісіздікпен, әртүрлі іздеулермен және қателіктермен ерекшеленеді. Екіншіден, астананың барлық көрнекті биік объектілері әртүрлі шетелдік архитектуралық бюролар мен студиялардың жобаларына сәйкес салынып, олардың әрқилы әртүрлі сипатына ие болды, соның салдарынан өзара композициялық сәйкессіздік туындайды. Сонымен бірге ірі бизнестің және үкімет басшыларының ұлттық өршіл ұмтылысы, өте қымбат жобаларды жүзеге асыруда күшті қозғаушы күш болып табылады және уақыт өте келе арта түседі. Астананың көп қабатты ғимараттары, олардың үлкен қала құрылысына қарамастан, олардың архитектуралық формалары мен декорларында біршама қатаң асстетикалы көрінеді. Жақын арада Каспий маңы мемлекеттерінің астанасы қайсысының ұлттық сәулетті сәулет өнерінің өршіл траекториясы оңтайлы және ең әсерлі болатынын көрсетеді. Қазіргі таңда осы Астана қаласына бионикалық және өзіміздің қазақы бейнені жоғары деңгейде салып жаңа бағытта дамытсақ жана деңгейге жетеді.

Литература:

1. Астана – архитектурная симфония Великой Степи / сост., авт. Чиканаев А.Ш. – Астана: Деловой мир Астана, 2008. – 270 с., ил.

2. Мендікұлов М.М. Алматы қаласының архитектурасы. Алматы: Қазақ КСР ғылым Академиясының баспасы. 1953.

3. Городецкий В.Д. Алматы қаласынан оңтүстікке қарай орналасқан ежелгі елді-мекендердің қалдықтары. Ташкент, 1927

4. Евсюков Н.А. Сәулет тарихы, МГТУ хабаршысы, 11 том, № 4, 2018

5. Рунге В.Ф. Дизайн, ғылым және технология тарихы. К1.1. М.: «Сәулет-с», 2016. С.53-56.

6. В.С. Степин, В.Горохов, М.А. Розов. Сәулет тарихы. Hardcover, 400 б., 2018. Баспа: Gardariki